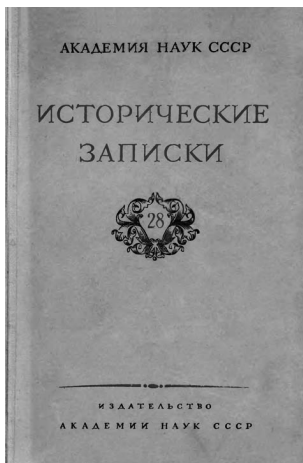

О. В. Ясь

Исторические записки

«**ИСТОРИЧЕСКИЕ ЗАПИСКИ**» Видавали 1937–68 Інститут історії АН СРСР, 1969–90 – Інститут історії СРСР АН СРСР у Москві (усього 118 т.). Відп. ред.: М. Лукін (1937), [Б. Греков](#) (1938–53), А. Сидоров (1954–67), О. Самміте (1969–90). Поновлено 1995 Відділом історії (нині Відділ істор.-філол. наук) РАН (Москва) спільно з Домом наук про людину (Париж). Нова серія має подвійну порядк. нумерацію. Том 2/120 присвяч. пам'яті академік І. Ковальченка (ред. – Г. Севастьянов) та методол. і теор. проблемам істор. науки. Від 3-го тому виходять за ред. академік Б. Ананьїча. За рад. часів уміщували численні розвідки й матеріали з історії народів СРСР (у яких в різних контекстах розглядали й проблеми історії України, переважно 19–20 ст.); заг. історії (включно до 1948; т. 26), зокрема давньорус. (дослідж. з історії зовн. політики, ідеології та культури давньорус. земель, проблем літописання, соц.-екон. і міжнар. відносин Рус. держави, її стосунків з Польщею, Литвою, Крим. ханством, ін. країнами Сх. і Центр. Європи) та укр. історії; студії з історіографії й джерелознавства історії народів СРСР, огляди окремих джерел і джерел. комплексів; праці з проблем. історіографії та біоісторіографії, присвяч. аналізу відомих пам'яток істор. думки, твор. спадщині визнач. учених; спец. істор. дисциплін (археографії, архівознавства, дипломатики, істор. географії й істор. картографії, літописознавства, метрології, палеографії, хронології); а також статті, присвяч. визнач. історикам, крит. огляди, рец., наук. інформацію, хронікал. замітки, бібліографію. До серед. 1950-х рр. представлені студії, які охоплювали проблематику доби середньовіччя та ранньомодер. часів. Від кін. 1950-х рр. домінувала тематика праць з історії рев. руху 19 – поч. 20 ст. та рад. доби, передусім з історії революції 1905–07, подій, пов'яз. із більшов. переворотом у Петрограді 1917, соц. будівництва

(колективізації с. господарства та індустріалізації СРСР, 2-ї світової війни, повоєн. відбудови нар. господарства, екон. та нац. політики РКП(б) – КПРС тощо). Значну увагу приділяли соц.-політ. та екон. історії, зокрема історії робітн. класу, соціал-демократ. руху, історії КПРС та ін. проблемам, переважно з історії 19–20 ст. Друкували також розвідки й матеріали укр. учених, зокрема О. Барановича, С. Борового, В. Голобуцького, І. Гуржія, Ф. Лося, Н. Полонської-Василенко, П. Федоренка.

У новій серії висвітлюють методол. і теор. проблеми, серед яких – поняття поступу в історії, монізм та плюралізм у наук. думці, систем. підхід і проблеми моделювання й конструювання в істор. науці, теорія інформації, взаємодія та взаємопроникнення методів окремих дисциплін і галузей істор. знання, феноменологія пізнання історії та культури, співвідношення методів природн. і соціогуманітар. дисциплін, макро- й мікроістор. підходів, специфіка гуманітар. знання, проблема мови, світогляду та цінніс. орієнтацій істориків, істор. наративу тощо. Розглядають також проблеми історії Росії, особливо 18–20 ст., методології, теорії і методики істор. науки, історіографії, джерелознавства, спец. істор. дисциплін.

Рекомендована література

1. Данилина Г. Я. Содержание «Исторических записок» т. 1–100 // Истор. зап. 1977. Т. 100;
2. Ковальченко И. Д., Змар М. К началу выхода нового издания // Там само. 1995. Т. 1/119.

Бібліографічний опис:

Исторические записки / О. В. Ясь// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-12821>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).